

ЗДРУЖЕНИЕ РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЛИЦА СО ИНТЕЛЕКТУАЛНА
ПОПРЕЧЕНОСТ „ПОРАКА НАША“ - КУМАНОВО

Ул. Бајрам Шабани, бр: 55 - Куманово Тел.031/ 412 320; 070/ 279 664; ж. с-ка: 320-1000050999-70, депонент Централна Кооперативна Банка

ИЗВЕШТАЈ

Општата цел на овој проект е обезбедување на оддржливост ,континуитет и новини во активностите во дневниот центар за лица со умерена и тешка интелектуална попреченост ПОРАКА НАША.

Истовремено дневниот центар обезбедува поддршка за семејствата, преку опфаќање на нивните членови со интелектуална попреченост во одреден период од денот со што им овозможува подобри услови за успешно семејно функционирање и можност за работен ангажман. Предвидените активности во дневниот центар воедно даваат резултати за поефективна инклузија на лицата со интелектуална попреченост во пошироката заедница.

Главни Цели

- Осамостојување и целосна интеграција на лицата со интелектуална попреченост во општеството.
- Превенција од институционализација.
- Поддршка и соработка со семејствата;
- Подигање на јавна свест за потребите, потенцијалите и можностите на лицата со интелектуална попреченост .

Специфични цели

- Оценка за потреби ,можности и способности за секој корисник.
- Изготвување на индивидуални програми .
- Ревидирање на скала за процерпка и индивидуални програми за работа на период од шест месеци.
- Зголемување на обемот на индивидуалните програми за развој на вештини кај корисниците на услугите на дневниот центар.
- Осамостојување во извршување на личните потреби.
- Соработка со семејствата и советување за извршување на програмските активности во домашни услови.

Реализирани активности во 2014 год

Работното време во дневниот центар е секој работен ден од 07:00 до 16:30 часот .

За успешна реализација на програмските активности се ангажирани четири стручни лица : дефектолог, психолог, социјален работник и професор по предучилишно воспитание. Во дневниот центар се опфатени 21 лице со интелектуална попреченост.

Покрај вработените вклучени во програмските активности беа: волонтер од Американскиот Мирвен Корпус, Практикант лице со попреченост од УСАИД Проект практиканска работа и вработување на лица со попреченост за и член на семејство на еден од корисниците во Дневниот центар.

Подготвителни активности

Во подготвителниот период за секој од корисниците, се врше procenka на negovite/nejzinite potencijali i mo`nosti со помош на Skala за procenka на mo`nostite на lica со умерена и te{ka intelektualna popre`enost. Vrz osnova на rezultatite добиени од procenkata e izgotvuva Individualna programa за работа за секој korisnik, koja potoa se realizira. Со тек на време individualnata programa за работа trpi izmeni i dopolnuvawa во zavisnost од usvojuvaweto на ve{tinite. Isto taka se anketiraat roditelite со цел да се dobijat informacii за postignatite rezultati.

Aktivnostite кои се sproveduvaat во **direktnata faza** на implementacijata на programata се odnesuvaat на sekojdnevната работа во дневниот центар (**prakti~ni i kognitivni aktivnosti**). Izveduvaweto на aktivnostite во дневниот центар се vr{i преку individualna i grupna работа. За време на individualnata работа personalot работи posebno со секој korisnik во zavisnost од potencijalite i mo`nostite кои треба да се razvivaat, a се potencirani во individualnata programa за работа на korisnikot. Grupnata работа се izveduva заедно со site korisnici i personalot, ili пак zavisno од potrebite, korisnicite се delat во три групи, па sekoja група работи posebno. Aktivnostite во дневниот центар opfa}aat i sekojdnevni konsultacii, informrawe i sovetuvawe на roditelite на licata со intelektualna popre`enost кои се opfateni во ovaа servisna slu`ba за sproveduvawe на programata во doma{ni uslovi. Odgovorni lica за sproveduvawe на ovie aktivnosti се 4 edukatori во дневниот центар, a во doma{ni uslovi roditelite.

Развој на Практични вештини

Реализирани се активности за одржување на лична хигиена, одржување на хигиена на простор, самостојно облекување и соблекување, самостојност во исхрана, перење, готвење, миеење садови и лична сигурност.

Развој на Когнитивни вештини

Реализирани се активности за просторна ориентација, користење на јавен превоз-движење низ сообраќај, користење на пари и самостојно купување, користење на јавни служби-здравство, пошта итн., временска ориентација, основни геометриски поими-сметање, читање и пишување, разбирање на говор, развивање на експресивен говор.

Развој на социјални вештини

Реализирани се активности за однесување при стекнување вештини за учење и работа, пронаоѓање на личниот идентитет, самоконтрола, самопотврдување, остварување на социјални контакти, учење на социјални правила, и норми, однесување во друштво, соработка со други лица, предвидување на настани и организација на слободно време.

Горе наведените активности се имплементираат секојдневно, преку индивидуална и групна работа.

Од предвидени социјални активности за 2014 година се во овој период реализирани се: посети и учество на културни настани во градот, посети на јавни места, одбележувања на празници и важни датуми, посета на јавни институции и екскурзии.

Реализирани активности:

- **Екскурзија до манастирот Св. Троица**

Посета на манастирот Св. Троица во село Скачковце, оваа екскурзија е реализирана заедно со корисниците од дневниот центар за деца со посебни потреби од Куманово и блиски членови на семејства. Настанот е поддржан од локална самоуправа со обезбедување на превоз.

- **Посета на Македонската Радио и Телевизија и City Mall.**

Корисниците имаат можност да осознаат на кој начин работи МРТВ, каде и како се снимаат вести, емисии и сл., да ги запознаат и да комуницираат со новинарите. Во City Mall посетија разновидни продавници за облека, обувки, техничка опрема и сл. н. ја почувствуваа пред Новогодишната еуфорија. Настанот беше поддржан од приватен превозник и бурекарница од Куманово.

- **Прошетки**

Во Соколанскиот парк кој се наоѓа во непосредна близина на Дневниот центар во овој период се реализираа четири прошетки со цел да се подобри комуникацијата на корисниците со локалното население од градот.

- **Одбележување на 11 Ноември**

По повод 11 Ноември корисниците на дневниот центар присуствуваа на сите настани организирани по повод одбележувањето на денот на градот (полагање на цвеќе на спомен Костурница, посета на уметничка галерија, присуство на организиран концерт и др.)

Во овој период се организираа и 2 креативни работилници:

- Работилница по повод 3-ти декември
- Работилница по повод новогодишните празници

Ovие работилници се realiziraa vo sorabotka so Op{tinski Crven Krst, mladinski zdru`eniya i u`enici od osnovnite i srednite u`ili{ta so cel zaedni~ko dru`ewe i nadminuvawe na predrasudite za licata so intelektualna popre`enost, но и подигање на javna svest kaj op{tata populacija, zaedni~kite izrabotki беа izlo`eni na pove}e javni mesta vo gradot.

Спортско-рекреативни активност.

Спортско - рекреативни активности имаат силно влијание врз развој, одржување и подобрување на физичките и интелектуалните способности на лицата со попреченост, како и целиот биолошки систем (индивидуално здравје).

Ангажирање во спортско - рекреативните активности влијаат на психолошка структура на личноста (зголемување на доверба и самодоверба). Една од најважните функции на спортско - рекреативните активности е социјализација на личноста. Спортот е еден од начините на кои лицата со попреченост ќе се активираат и ќе ги развијат своите можности и способности, па на тој начин успешно ќе се вклучат во секојдневниот живот на локалната заедница

Преку спортот кај лицата со попреченост се развива чувството за забава, дружење, храброст, доверба кон друг и самодоверба, одржување и стекнување на вештини и знаење, усогласување на движењето на екстремитетите и телото;

Спортувањето ќе го поттикнува правилен раст и развој, ќе ги подобрува психо моторни вештини, како и координација и рамнотежа.

Oвие активности се реализираа со младинци од средни училишта на спортски терени во градот.

Исто така секојдневно во Дневниот центар се реализираа различни **вежби и возење статичен велосипед** во согласност со можностите на корисниците но и просторните можности .

Во периодот од три месеци продолжи реализацијата на проектот на општина Куманово "Летна Инклузивна школа" кој започна за време на летниот период во месец јуни. Во активностите на проектот активно беа вклучени нашите корисници заедно со корисниците на Државниот Дневен центар и 10 тренери од различни области (спорт, музика, драма, занаетчиство) кои работеа со корисниците. Корисниците на Дневниот центар 2 дена во неделата (понеделник и четврток) во спортската сала на ООУ "Толи Зордумис " спортуваа, а останатите 3 дена во неделата тренерите од проектот во попладневните часови во просториите на Дневниот центар на Порака Наша учествуваа во организирање на слободното време на корисниците со драмски и музички активности.

Активности за запознавање со работно-производствен процес

Следејќи ја потребата на корисниците за работно ангажирање и редовната програма за **работно оспособување и воведување во работен производствен процес** беа посетени приватни претпријатија и средно стручно училиште во Куманово , корисниците одблиску се запознаат со работниот процес.

- **Ресторан Батко Ѓорѓија**

Во месец октомври за реализација на оваа активност се организираше посета на ресторанот Батко Ѓорѓија каде што на корисниците им беше објаснето и демонстрирано како се одвива целокупната угостителска дејност и им беше дозволено да го набљудуваат процесот на подготовка на храна во кујната, да учествуваат директно во процесот на послужување и генерално да се запознаат со обврските на вработените, правилата на работа и потребните способности за работа во оваа дејност.

- **22.11.2014 Автоперална Зелена Чакла.**
- Корисниците беа запознаени со начинот на одржување на автомобили, фазите на чистење и миење и им беше дозволено работно да се вклучат.
- **Стручно училиште Nace Bu|oni**
- Во средното техничко училиште Nace Bu|oni ,корисниците на дневниот центар заедно со учениците од 3-та година имаа можност да присуствуваат на час по практична настава на електро-техничка насока .Оваа активност беше реализирана во декември 2014 год.
- **Производство на дизајнирани производи**
Од оваа година се започна со производство на дизајнирани производи во просториите на дневниот центар со цел да се подобрат и развијат работните вештини кај корисниците .Техниките за производство на овие производи се стекнати минатата година преку УНДП Проектот Социјално претпријатие – Инклузија преку работа. Од овој период три дена во неделата се реализираа активности за производство на дизајнирани производи (производство на еколошка хартија и филц техника-производи од волна . Производите се продаваа на настани на повеќе локации во Куманово и Скопје,а добиените средства ќе се користат за набавка на нови материјали за работа Овие активности се реализирани со вклучување на два работни тренери (дефектолог и социолог) кои на волонтерска основа придонесоа за ефективна реализација на предвидените активности..

Активности за сексуално и репродуктивно здравје и права.

Во соработка со Здружението ХЕРА од Скопје ПОРАКА НАША од 2009 година е активно вклучена во сите активности на национално ниво.

Активности од областа на сексуално и репродуктивно здравје и права на лица со попреченост се дел од програмата на дневниот центар ПОРАКА НАША и се работи континуирано.

Активностите се насочени кон тоа лицата со попреченост да имаат полесен пристап до информации, поддршка и обуки за остварување на ова нивно право но и биолошка потреба. Активностите од областа сексуално и репродуктивно здравје допринесуваат за уживање во личните и сексуални врски.

Лицата со попреченост да бидат заштитени од лична и сексуална експлоатација како и поддржано да ги остваруваат своите права да имаат лични односи и да ја истражуваат својата сексуалност во безбедна средина (интимен, приватен, личен простор).

Персоналот (стручните лица) континуирано и соодветно да се обучуваат за спроведување на програмата, а семејствата на лица со попреченост да бидат вклучени во соодветна обука.

На крај целта е лицата со попреченост во секој поглед да бидат третираны со почит и достоинство.

По изготвка на акциониот план се пристапни кон негова реализација. Активностите од подрачјето сексуално и репродуктивно здравје на лица со попреченост се реализираат еднаш неделно (среда) во склоп на когнитивните активности: *individualno i grupno so korisnici i roditeli.*

Компјутерска обука - Слободните активности

Слободните активности се реализираа секој ден по завршувањето на доручекот и по завршување со ручекот до заминување дома.

Во рамките на слободните активности се работи со дидактички материјали, на пишување и читање, работа на компјутер и сл.

Работата на компјутер предвидува користење на компјутерот како алатка за едукација, комуникација и вработување но и забава. Оваа активност на корисниците им овозможува развој на логичко мислење, играње дидактички игри, насочување на внимание, развој намоториката, поттикнување на креативност, запознавање со основните функции на компјутерот и сл. Компјутерската едукација се врши преку директна работа со корисниците која вклучува обука, поддршка и советување на лицата со интелектуална попреченост, како и на нивните родители/старатели за работа во домашни услови.

Корисниците ќе се обучуваат за наједноставни операции за работа со компјутер, а постепено ќе се оди кон посложени.

Активности во надворешен простор

Во овој период во дворното место се прибираа произведените градинарски продукти, потоа градината се чистеше, а почвата се подготвуваше за следната година.

Активности за поддржано самостојно живеење и Посети на семејства

Корисниците од дневниот центар се следат во надворешна средина т.с во локалната заедница. Со овој пристап корисниците детално ќе го запознаат местото на живеење, важните институции и ќе се подобри комуникацијата со околината.

- Во месец октомври се одржа активност со корисникот Оливер Павловиќ кој беше се следен во снаоѓање во надворешна средина :супермаркети и локалните продавници со цел да се обучи за самостојно бирање и купување на производи наведени во листата на намирници која му беше пратена од дома.
- Како дел од програмата во дневниот центар се реализираат **домашни посети** кај секој корисник. Домашните посети ги реализира со стручниот тим, овие посети се со цел запознавање со условите во кои живеат корисниците, разговор со другите членови од потесното и поширокото семејство за да може понатаму да се изготви социјална анамнеза. Во месец ноември оваа активност беше реализирана во семејството на корисникот **Саша Трајковиќ**.

Одбележување на 3-ти Декември Меѓународен ден на лица со попреченост

По повод 3-ти Декември Меѓународен ден на лица со попреченост се организираа активности за промоција и истакнување на можностите способностите, правата и потребите на лицата со интелектуална попреченост

- Месеот декември започна со подготовки за одбележување на 3 ти декември –меѓународен ден на лицата со попреченост. По повод овој ден вработените во Дневниот центар заедно со корисниците го подготвија првиот број на билтенот НАШИОТ ГЛАС. Билтенот го опишува животот во Дневниот центар од перспектива на корисниците. Во него се опишани сите активности во центарот на начин на кој корисниците ги доживуваат. Целта за печатењето на овој билтен е подигнување на свеста кај локалното население и потенцирање на можностите и способностите на лицата со попреченост во сите сфери на живеење.
- Како учесници во проектот Летна инклузивна школа-спроведен од страна на општина Куманово и УНДП, на 3 ти декември учествувавме на манифестација Проектен Перформанс –организиран од страна на општина Куманово. На оваа манифестација се претставивме со три точки, а една од нив беше и театарска претстава преку која го претставивме изработувањето на билтенот и на тој начин го поделивме и промовиравме на многубројната публика. На учеството на овој настан му претходеше добра подготовка, вежбање и секојдневни проби во Дневниот центар и театарот во Куманово.
- Настанот беше проследен од ,многубројна публика т.с претставници од меѓународни донатори, локална самоуправа, институции, јавни установи, граѓани, медиуми и др.
- На 4 ти декември во дневниот центар не посетија младите од СДММ кои се дружеа со нашите корисници и донираа кујнски апарат, потребен за извршување на секојдневните активности
- На 5 ти декември учествувавме на саемот за вработување на лицата со попреченост организиран од страна на Здружение Порака Наша во склоп на проектот Практиканска работа и вработување на лица со попреченост финансиран од страна на УСАИД. Ова е прв саем од ваков вид организиран во оваа област, на кој се претставија со свои штандови 20 фирми од Куманово, Пробиштип, Кратово и Св.Николе. На овој саем и ние се претставивме со наш штанд на кој ги промовиравме изработките на нашите корисници, билтенот и досегашните реализирани проекти. Настанот беше проследен од голем број на локални и национални медиуми.

Одбележување на Новогодишни празници

- На 19.12.2014 Дневниот центар го посетија претставници од средното стручно училиште Киро Бурназ. Во склоп на новогодишниот базар организиран во нивното училиште на кој биле продавани изработки кои ги направиле самите ученици биле собрани финансиски средства кои беа донирани за потребите и активностите на Дневниот центар.
- На 22.12 и 26.12.2014 во Дневниот центар беа организирани работилници со средното медицинско училиште Наце Буѓони. Учениците и корисниците заедно изработуваа новогодишни украси кои беа продавани на неколку локации во градот. Собраните средства беа донирани во Дневниот центар.
- На 25.12.2014 Дневниот центар традиционално го посети Градоначалникот на Општина Куманово и на корисниците им подели новогодишни пакетчиња.
- На 26.12.2014 Дневниот центар по повод новогодишните празници го посетија Сојуз на жени на Социјалистичката партија, кои донираа прехранбени и хигиенски средства.
- Исто така по повод новогодишните празници корисниците на Дневниот центар ги посетија и претставници од основно училиште Крсте Мисирков, Кумани, мото клуб Мечки како и членови на Здружението Порака Наша.

- На 29.12.2014 традиционално од страна на општинскиот Црвен Крст беше организирана новогодишна прослава за корисниците на Дневниот Центар и волонтери од Црвен Крст во познат ресторан во Куманово.
- По повод новогодишните и божиќните празници беа организирани три продажни изложби на познати локации во градот. Во реализацијата на овие изложби ни помогнаа Средното медицинско училиште Наце Буѓони и Црвен Крст Куманово.

Соработка и учество на настан

- На 17.12.2014 двајца едукатори од Дневниот центар присуствуваа на свечено доделување на признанија за успешни проекти пријавени на конкурсот Civil Society Peer Exchange Competition Challenge2: Social Sustainability. Настанот беше организиран од страна на Британската Амбасада и ЦИРА. Здружението Порака Наша, доби прва награда за најдобар проект во групата.
- На 15 и 15.12.2014 корисникот Ненад Димитриевски во придружба на родител и претседателот на ПОРАКА НАША присуствуваше на семинар организиран од страна на УНДП во Штип .Семинарот беше организиран со цел да се подготви стратегија за инклузија на лица со попреченост во Р.М. На овој семинар учествуваа претставници од УНДП, повеќе општини, НВО и лица со попреченост.
- Во месец декември имавме посета од страна на Здружението СОЛЕМ, разменивме искуства и поставивме основа за идна соработка и развоја на заеднички проекти од областа на самозастапувањето.

Мониторинг и евалуација

Мониторингот и евалуацијата се реализираа со подготовка на дневни и месечни извештаи ,евалуација на реализирани програмски активности и планирање на следните.

Застапник-Претседател

Благица Димитровска

Контакт: 078/279-663

Е-маил:poraka.nasa@yahoo.com